

vandaag WK vrouwenvoetbal

Voetbalsters debutteren op WK, dat ontgaat Nederland niet

INTERVIEW Voor vrouwenvoetbal van niveau moest Sarina Wiegman als speelster in 1989 naar de VS. Nu is ze assistent-bondscoach, en wint de sport ook in Nederland aan kwaliteit én populariteit.

Fred Buddenberg
EDMONTON

Ergens begin 1988 ploft er een uitnodiging op de mat van de Nederlandse voetbalbond. Of Nederland bereid is later dat jaar een vrouwenwenteam af te vaardigen naar een internationaal toernooi in China, luidt het verzoek van de wereldvoetbalfederatie. Het toernooi geldt als generale voor het eerste vrouwen-WK, dat in 1991 op de kalender staat.

Sarina Wiegman is achttien jaar als Nederland naar China vertrekt. In het vervolg van haar carrière groeit zij uit tot een van de boegbeelden van het vrouwenvoetbal in Nederland. Wiegman, nu 45 jaar, bereikt als eerste de grens van honderd interlands en wordt later trainer, onder meer bij de vrouwen van ADO Den Haag. Sinds vorig jaar is zij de assistent van bondscoach Roger Reijnders. Van nacht speelt Nederland in Edmonton tegen Nieuw-Zeeland de eerste officiële WK-wedstrijd ooit.

Twee jaar voor de trip naar China debuteert Wiegman als speelster van KFC'71 in het Nederlands elftal. Onder een opvallende coach, Dick Advocaat. "Advocaat was voor één wedstrijd bondscoach, omdat Bert van Lingen verhinderd was", weet Wiegman. "We speelden uit tegen Noorwegen en ik debuteerde daar. Het werd 0-0 of 1-1, in ieder geval een gelijkspel."

Op het officiële WK van 1988 in China speelt Oranje in de poule tegen Ivoorkust (3-0 winst), China (1-0 verlies) en Canada (1-1). "Ik herinner me eerlijk gezegd weinig

van die wedstrijden", zegt Wiegman. "Ik weet wel dat we op de dag voor de kwartfinale tegen Brazilië opeens twee keer gingen trainen. We werden uitgeschakeld en dat was echt onnodig. We waren veel beter."

In de herinnering van Wiegman dwalen nog slechts flarden van het toernooi, dat ook in Nederland nauwelijks bekendheid geniet. Na enig nadenken somt ze wel een aantal medespeelsters op. "Fien Timisela, Janny Timisela, Ria Vestjes, Marleen Wissink viel vlak voor het toernooi af, Daniëlle de Winter, Marjoke de Bakker, Paula Mosterd en Anja, een achterhoedespeelster

'In Nederland kwam ik in een heel andere sportbeleving terecht. Ik viel echt in een gat.'

van WFC uit Koog aan de Zaan."

In China ontdekt Wiegman hoe groot het vrouwenvoetbal is. Of eigenlijk: hoe klein het in Nederland nog is. "In het buitenland was het meer geaccepteerd dan bij ons. In Nederland hing het er echt nog bij. In China was alles groots opgezet en alles was superdeluxe geregeld. Je werd gewaardeerd als sporter en op de tribunes zaten al 20.000 mensen."

Het toernooi krijgt voor Wiegman een mooi vervolg. In China leert ze Anson Dorrance kennen, de coach van het Amerikaanse

team. Dat contact leidt ertoe dat ze een jaar later gaat spelen bij de University of North Carolina. "Hé, dit is echt voetbal, dacht ik toen. Ik speelde in een team met Amerikaanse en Noorse internationals. Mia Hamm, Kristine Lilly, Carla Overbeck. Dat was echt topniveau."

Veel van haar teamgenoten, Mia Hamm voorop, worden later wereldberoemd en steenrijk. "Ja, daar heb ik ergens wel een slag gemist", lacht Wiegman, die na een jaar terugkeert naar Nederland. "Ik vond voetbal geweldig, maar wat kon je ermee als je klaar was. Ik wilde lichamelijke opvoeding doen en ik had al een relatie met de man met wie ik nu getrouwd ben en twee kinderen heb."

"In het begin had ik het in Nederland wel moeilijk. Ik viel echt in een gat. Ik had met een topcoach en topspeelsters gewerkt, alles was top op de campus. Terug in Nederland voelde ik mij niet begrepen. Ik kwam in een heel andere sportbeleving terecht. Ik kon wel vertellen hoe het daar was, maar de mensen begrepen dat niet."

Nu, een kwarteeuw later, staat Wiegman als assistent-bondscoach aan de vooravond van het debuut van Nederland op het WK. "Toen ik in 2007 trainer werd van ADO Den Haag, zei ik: wat zou het geweldig zijn om dit stadion vol te krijgen. Ik hoopte mee te maken dat dat zou gebeuren. En vorig jaar was het in de play-off tegen Italië zover. Dat was wel heel gaaf."

COMMENTAAR 27

WK boost voor vrouwenvoetbal

In oranje pyjama naar clubhuis om wedstrijden te zien

KNVB promoot vrouwenvoetbal met slaapfeestpakketten. Voetbalmeiden kijken samen naar nachtelijke WK-duels.

Joke Wilking

De KNVB heeft er van alles aan gedaan om het WK vrouwenvoetbal de afgelopen tijd te promoten. Met een oranjeblog, een Facebook-account en via snapchat proberen ze jonge voetbalmeiden trots te laten zijn dat ze voetballen, en ze in te prenten dat de WK-droom ook voor hen mogelijk is.

De amateurvoetbalverenigingen zijn door de KNVB niet vergeten. Hun stuurden ze Oranjedroompakketten om een eigen slaapfeest te organiseren rond de wedstrijden die in de nacht worden gespeeld. Zeker veertig clubs ontvingen het pakket met een WK-quiz, oranje fluitjes, haarbandjes en ander promotiemateriaal.

Als de voetbalvrouwen vannacht in Canada spelen tegen Nieuw-Zeeland, kijken vele meisjes bij hun voetbalclub naar de wedstrijd van de Oranje Leeuwinnen. De Hoofddorpse voetbalclub Overbos is een van de amateurverenigingen die enthousiast is ingesprongen op het initiatief van de KNVB. De meisjes tussen de negen en twaalf jaar mogen blijven slapen.

"Voor het slaapfeestje hebben we de jonge meisjes gekozen", vertelt Ellen van Kisdonk van de meidenopleiding. Lachend: "Ik heb onmiddellijk gereageerd toen ik de e-mail van de KNVB zag, zonder eerst met het bestuur te overleggen." Voorzitter Ron Spek: "Geen probleem, dit soort initiatieven faciliteer ik graag, als het maar voldoende wordt begeleid, en de veiligheid is gewaarborgd. Een enthousiaste groep ouders zet zich voor de meiden in."

Van Kilsdonk: "We gaan tot maximaal veertig meisjes. Er hebben zich al 36 aangemeld. Om acht uur gaan we eerst spelletjes doen. Van elf tot twee gaan de meiden naar bed. De wedstrijd begint om drie uur. 's Ochtends hebben we dan nog een ontbijt met z'n allen."

De club organiseert vaker activi-

teiten om de binding met de vereniging te vergroten. Zo gingen dit voorjaar vijf teams naar Duitsland voor een Europees toernooi, en hadden ze een voetbalkamp. Spek: "Meisjes vertellen erover in de klas. Daardoor krijgen we meer aanmeldingen, en wordt het vrouwenvoetbal steeds beter."

Overbos heeft meer dan 260 voetballende meiden, zo'n 20 procent van het totale ledenbestand. Dat aantal groeit ieder jaar. "Het liefst willen we voldoende meisjesteams hebben, zodat ze elkaar kunnen versterken. Maar of ze nou als enige meisje in een jongensteam voetballen of als meidenteam in een jongenscompetitie: het doel van de club is dat elk individu en ieder team plezier heeft, en zichzelf verbetert", zegt de voorzitter. "Een zekere weerstand is daarvoor nodig."

Een extra groot slaapfeest wordt volgend weekend in samenwerking met de KNVB gehouden op het Kasteel, het stadion van Sparta Rotterdam. Voetbalsters kunnen die nacht op een groot scherm de tweede wedstrijd van het Nederlands vrouwenelftal bekijken. Ze slapen in tentjes op het voetbalveld.

Niet iedere club die een pakket heeft ontvangen, kan uiteindelijk een slaapfeest organiseren. Sportvereniging Hillegom heeft uiteindelijk besloten dat pyjamapartij niet door te laten gaan, omdat de club geen ontheffing kreeg.

Spelletjes doen, even slapen en dan om drie uur 's nachts de wedstrijd kijken

'Meer vrouwelijke coaches nodig'

Na afloop van het WK in Canada begint Sarina Wiegman, samen met elf mannelijke collega's, aan de cursus coach betaald voetbal. Zij is na Vera Pauw en Hesterine de Reus pas de derde vrouw die voor het hoogste trainersdiploma in Nederland gaat. "Ik hoop dat dat aantal over tien jaar minimaal is verdrievoudigd", zegt Wiegman. Ze begrijpt niet waarom zo weinig vrouwelijke coaches zich aanmelden voor de cursus TC1, het diploma dat tevens toegang geeft tot de cursus betaald voetbal. "Vrouwen moeten kansen krijgen, maar vrouwen moeten ook kansen grijpen. Ze moeten het lef hebben om het te doen, nu blijven ze altijd maar de kat uit de boom kijken." Wiegman heeft nog geen idee wat de dertien maanden durende cursus betaald voetbal haar gaat brengen. Wordt ze de nieuwe vrouwenbondscoach? "Dat weet ik echt niet. Ik vind het een eer dat ik vorig jaar aan de staf van het Nederlands team ben toegevoegd. En nu ben ik blij dat ik deze cursus mag doen. Ik denk dat ik daar heel veel kan leren."

